

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. május 31. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. február 05. napján kihirdetett 41.Kb.123/2018/9. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. február 05. napján kihirdetett 41.Kb.123/2018/9. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) és (2) bekezdés a.) pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért 150 (százötven) napi tétel, napi tételenként 1.000 (egyezer) forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A vádlott és a védő a jogorvoslati nyilatkozat megtételére egyaránt három munkanapot tartott fenn, majd a védő a törvényes határidőben elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett. A vádlott jogorvoslati nyilatkozatot nem tett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.182/2019/1. számú átiratában kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács perrendszerű eljárásában az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az általa mérlegeléssel megállapított tényállás felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, továbbá törvényesen minősítette a vád tárgyává tett katonai bűncselekményt. Rámutatott arra, hogy a tényállás megállapítása az elsőfokú bíróság joga és kötelessége, így a rögzített tényálláson keresztül a vádlott felmentését kezdeményező védői fellebbezés a másodfokú eljárásban nem foghat helyt. Érvelt azzal is, hogy az elsőfokú bíróság feltárta és értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket, amelyekre figyelemmel igen méltányos, eltúlzottnak egyáltalán nem tekinthető pénzbüntetést szabott ki. Álláspontja szerint ennek enyhítése már ellentétes lenne a büntetési célokkal. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben előterjesztett fellebbezése irányát részben módosítva elsődlegesen a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt, másodlagosan a vádlott felmentését büntethetőségét kizáró ok - tévedés - okán kérte. Előjáróban megjegyezte, hogy F.R. vallomásainak ellentmondásossága nem a terhelt jelenlétére volt visszavezethető. Összevetette az eljárás adatait az Rtv. és egyéb szabályzók vonatkozó rendelkezéseivel, amely alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott azzal, hogy felvilágosítás kérése céljából felhívta F.R.-t, megkezdte a szolgálati előjáró utasításának végrehajtását. Miután F.R. konkrétan úgy rendelkezett, hogy nem kér rendőri intézkedést, amit a vádlott a TIK ügyeletes felé jelentett, aki azt tudomásul véve nyugtázta a bevonulás tényét, így védői álláspontja szerint, mint egy új utasításként felülírta a korábbi utasítását és ezzel a vádlott intézkedési joga megszűnt. A vádlott tehát előírt kötelezettségeinek megfelelően cselekedett. Kifejtette, amennyiben a vádlottnak esetleg fel is kellett volna ismernie tettének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízott azok elmaradásában, esetleg tettének lehetséges következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körültekintést elmulasztotta, akkor is csupán gondatlan elkövetés terhelte, hiszen utasítás ellenében nem volt joga intézkedni. Megjegyezte, hogy a Btk. 438.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűncselekmény gondatlan alakzatát, mint privilegizált esetet a Btk.438.§ (4) bekezdése rendeli büntetni. Hangsúlyozta azonban, hogy védence felmentése indokolt a Be.566.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, mivel az általa tanúsított magatartás nem valósított meg bűncselekményt. Rámutatott arra is, hogy álláspontja szerint önmagában a szabálysértés megállapíthatósága az elmulasztott intézkedés körében nem eredményezheti a szolgálat ellátására jelentős hátrány veszélyével járó cselekménynek való minősülést. Hivatkozott arra, hogy nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kérdéses szabálysértés tettese ismertté vált, teljesen függetlenül a rendőrség megkésett intézkedésétől és a bejelentő kára is teljes mértékben megtérült. A jelentős hátrány veszélye tehát nem valós, hanem absztrakt veszélyként mutatkozott meg az ügyben. A bűncselekmény, a társadalomra veszélyes cselekmény, valamint a tévedés büntetőjogi fogalmára utalva érvelt azzal is, hogy a vádlott tévedése a cselekménye - azaz, hogy szolgálati előjárója utasítása ellenére nem ment ki egy lehetséges szabálysértési bejelentés helyszínére, tekintve, hogy ennek lehetséges következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható körültekintést esetlegesen elmulasztotta - társadalomra veszélyessége tekintetében állt fenn, mivel szolgálati előjárója mérlegelési jogkörében hozott utasításának szakszerűségében bízva járt el, ami egyébként kötelezettsége is volt egyben. Levont következtetése szerint a vádlott vonatkozásában büntethetőséget kizáró ok - tévedés - áll fenn, és a terhére rótt cselekmény helyes minősítése esetén - mivel a szolgálatban kötelességszegés vétségének nincs gondatlan alakzata - a büntethetőséget kizáró ok fennállása folytán felmentése indokolt a Be.566.§ (1) bekezdés d) pontja alapján.

A bejelentett védői fellebbezés folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Az előterjesztett fellebbezést a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Előzményként megállapítható, hogy a Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya 2.Nyom.295/2018. szám alatt 2018. augusztus 9. napján vádiratot nyújtott be a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsához ... vádlottal szemben a Btk.438.§ (2) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés büntette miatt.

Az elsőfokú katonai tanács a 2018. augusztus 22. napján tárgyalás mellőzésével hozott 41.Kb.116/2018/4. számú büntetővégzésével ... vádlottal szemben szolgálatban kötelességszegés büntette miatt (Btk.438.§ (1)-(2) bekezdés) 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft pénzbüntetést

szabott ki. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A pénzbüntetés megfizetésére 10 hónapi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére a pénzbüntetés meg nem fizetett részének szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Az elsőfokú katonai tanács helyesen ismerte fel, hogy a Be.427.§ (5) bekezdés a) pontja értelmében a védő részvétele a törvényszék, mint elsőfokú bíróság előtt tárgyalás mellőzéses eljárásban is kötelező, ezért egyidejűleg védő kirendeléséről határozott. A büntetővégzést a katonai ügyész tudomásul vette. A védő a törvényes határidőben tárgyalás tartását kérte. A vádlott a részére kézbesített végzés vonatkozásában a jognyilatkozat megtételére 8 napot tartott fenn, azonban nyilatkozatot nem tett.

A bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során a bűncselekmény elkövetését elismerte, azonban az előkészítő ülésen és a tárgyaláson már úgy nyilatkozott, hogy bűnösségét nem ismeri el. Előadott védekezése szerint a TIK ügyeletes egy anyagi káros balesethez küldte intézkedésre, ő elkérte a bejelentő telefonszámát és beszélt F.R.-l, akitől megtudta, hogy feltehetően egy terepjáró nekiment a gépkocsijának, azután befordult az ott lévő fatelepre, de mivel ismeri a fatelep tulajdonosát, ezért egyelőre nem kér rendőri intézkedést.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson a vádlott védekezésének leellenőrzésére kihallgatta tanúként 1., 2., 3., 4., sz. személyeket, és ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, különösen a bejelentés kivizsgálásáról szóló rendőri jelentést, a szabálysértési hatóság megszüntető határozatát, valamint azokat a beszélgetéseket, amelyeket részben M.J., részben a vádlott, illetve a járőrtársa folytatott a TIK-kel. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldal közepétől 4. oldal utolsó bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a vádlott védekezését elvetve miért F.R. tárgyaláson tett nyilatkozatát fogadta el a tényállás alapjául. A történeti tényállást ítélete 2. oldal 1-3. bekezdésében a bizonyítékokkal összhangban rögzítette, indokolása a logika szabályainak megfelelő.

A vádlott védőjének felmentésre irányuló fellebbezése nem megalapozott.

Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott védője fellebbezése indokolásában új tényre, új bizonyítékra nem hivatkozott. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a beadványában írtak csupán a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták. A bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és azon keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Megjegyzni a másodfokú bíróság, hogy az irányadó történeti tényállás alapján a vádlott mulasztása a szolgálat ellátására vonatkozó szabályzók szándékos megszegésével valósult meg. A szolgálatra jelentős hátrány veszélye a töretlen bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha adott helyzetben az elkövető magatartása folytán a jelentős hátrány bekövetkezésének reális lehetősége fennáll, tehát az a cél, amelynek érdekében a járőrszolgálatot létrehozták, meghiúsul. Jelen ügyben a

vádлотта а кőзўтї кőзлекедесї szabályok kisebb fokў megsértése elkövetése miatt intézkedесї kötelezettség terhelte, amelynek szándékosan nem tett eleget, s ezzel szolgálata rendeltetését meghiúsította, hiszen а szabálysértés elkövetője rejtve maradt. Tőretlen az ítélkezесї gyakorlat abban is, hogy а бűncselekmény minősített esete valósul meg akkor is, ha fennáll а veszély bekövetkezésének реális lehetősége, de az még nem vált közvetlenné, absztrakt maradt. А tévedés kapcsán utal arra а fellebbviteli bíróság, hogy а bírői gyakorlat és а jogirodalom szerint а cselekmény társadalomra veszélyességének tudatát а jogellenesség tudata, az erkőlcsellenesség tudata, illetőleg а cselekmény egyébkénti veszélyességének а tudata közvetíti. Az irányadó történeti tényállás alapján vádlотtnak nem volt alapos oka а tévedésre, hiszen tapasztalt járőrvezetőként tisztában volt azzal, hogy annak ellenére nem tesz eleget az őt terhelő intézkedесї kötelezettségnek, hogy а кárosult а rendőри intézkedés кérését valójában nem vonta vissza, így tény, hogy magatartása jogilag tilalmazott jellegének, azaz а társadalomra veszélyességének tudatában volt.

Az irányadó tényállás alapján а Fővárosi Tőrvényszék Katonai Tanácsa okszerűen vont le következtetést а vádlott бűнősségére és helyesen minősította cselekményét. А vádlott azzal а magatartásával, hogy szolgálati kötelezettségeit megszegve а szabálysértés helyszínére való kivonulás és szemle megtartása, illetve az ismeretlen eredetű jármű, valamint а járművezetőjének azonosítása érdekében nem intézkedett, szabálysértési eljárást nem kezdeményezett, ezzel megakadályozva а szabálysértés felderítését, megvalósította а Btk.438.§ (1)-(2) bekezdés а pontjába ütköző szоlgálatban kötelességсzegés бűntettét.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel а бűнősségi körűlményeket és nem tévedett а joghátrány alkalmazásánál. А bíróság а Btk. 33.§ (4) bekezdésének törvényes felhívásával а Btk. 50. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel pénzbűntetést szabott ki, melynek napi tételszáma tettarányos, а törvényi minimumban rögzített összege pedig méltányos, megfelelően szolgálja а Btk. 79. §-ában írt бűntетési célokat.

А Fővárosi Tőrvényszék Katonai Tanácsа ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat а másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta.

А Fővárosi Ítéłőtábla Katonai Tanácsának végzése а Be. 605. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. május 31.

Dr. Ruzsás Rőbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bírő

. Mészáros László hb. ezredes sk.
bírő

А Fővárosi Tőrvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. május 31.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül: